

[Bertel Dahlgaard.]

har forstået, overvejer man at foretage ændringer i dette instituts arbejdsmåde i den kommende tid, og det er muligt, at det burde indgå i udvalgets overvejelser, om dette eventuelt kunne medføre, at Instituttet for Historie og Samfundsøkonomi på anden måde end foreslået kunne være med i det arbejde, der her er tale om.

Den højtærede minister udkastede den tanke, at det måske var vigtigt at udvide det repræsentantskabs opgaver, der her er tale om, at hele den teoretiske virksomhed, som vi i så høj grad savner her i landet, orienteringen mellem de økonomiske og politiske faktorer, blev stærkere accentueret med hensyn til repræsentantskabets opgaver. Jeg må måske i denne forbindelse sige, at man i de lande, der her er tale om — det gælder i hvert tilfælde Norge og Sverige — har en noget anden relation mellem organisationerne og regeringerne, i hvert fald på visse tidspunkter. Den norske regering optager f. eks. direkte orienterende forhandlinger med arbejdsmarkedets organisationer om landets fremtidige økonomiske stilling, og så vidt jeg erindrer, finder noget sådant også fra tid til anden sted i Sverige, og det gør måske, at visse problemer, som står i forbindelse med det her foreslåede, ses under en noget anden synsvinkel; det gælder specielt i Norge.

Jeg synes, at der i de af ministeren fremsatte, supplerende synspunkter var så mange interessante ting, at det vil være mig en stor fornøjelse at være med til at drøfte dem i det udvalg, som formentlig bliver nedsat.

Må jeg endelig sige, at det andet problem, jeg før nævnte, og som til en vis grad står i forbindelse med det, der her er rejst, problemet på kortere sigt, er jo, om det ville være muligt allerede nu at indvirke på de kræfter, der stadig jager prisniveau og omkostningsniveau op, til trods for at der kun er ringe eller ingen stigning i produktionen. Det er indlysende, at en forudsætning herfor er erhvervslivets og arbejdsmarkedets parters medvirken. Det er mig en skuffelse, at der allerede nu foreligger afvisende udtalelser både fra Dansk Arbejdsgiverforenings formand og

fra formanden for De samvirkende Fagforbund. Jeg forstår meget vel, at Dansk Arbejdsgiverforenings formand ville være betænkelig, hvis lovgivningsmagten gennemførte et almindeligt løn- og avancestop. Men tanken er jo, at parterne i en frivillig forhandling med regeringen skulle prøve, om det ikke var muligt at nå til enighed — i hvert fald på begrænsede områder — om, at man fra alle sider ydede sit bidrag for at få bremsset den ulykkelige udvikling, vi er inde i. Kunne en sådan enighed opnås, ville en medvirken fra lovgivningsmagtens side formentlig blive nødvendig, og den ville uden tvivl kunne ske, uden at hele erhvervslivet blev inddraget under en kontrol- og restriktionsøkonomi, sådan som Dansk Arbejdsgiverforenings formand udtrykker sig. Men det er her som på så mange andre områder et spørgsmål om vilje, og når det erhvervsliv og det arbejdsmarked, som skulle nære de største betæneligheder ved den udvikling, der foregår, endnu mangler denne vilje, er man selvfølgelig i stand til at hindre ethvert forsøg. Jeg tror dog, det er værd i udvalget at drøfte også denne side af problemerne igennem og også i denne drøftelse veksle ord med regeringen, og jeg henstiller, at man gør det.

Bundvad: Også jeg vil gerne takke ministeren for den interessante redegørelse, der for mig at se vil være et godt grundlag for det kommende udvalg at arbejde på.

Om lovforslaget vil jeg sige, at vi kan være enige i præmisserne, dem anser vi for rigtige, men vi må sætte et spørgsmålstegn ved konklusionen. Samordningsudvalget, som oprindeligt stillede det forslag, som nu er fremsat af det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, går jo ud fra den betragtning, at vi ved hjælp af en udbygning af vor statistik, en fyldigere, hyppigere og hurtigere offentliggjort statistik, kan få et godt hjælpemiddel til at føre en mere effektiv økonomisk politik. Hvis det er muligt at forbedre statistikken således, kan der ikke være tvivl om, at det vil være både erhvervslivet og folketinget til nytte.

Den anden opgave, man har sat sig, går noget videre. Man ønsker, at der på grundlag af foreliggende materiale udarbejdes